

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3307/2023
19.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из села ..., ..., чији је заједнички је пуномоћник Драган Крстић, адвокат из ..., ГГ из ..., чији је пуномоћник Младен Васић, адвокат из ... и ДД из ..., чији је пуномоћник Игор Златковић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Нови дом“ Врање, чији је пуномоћник Александар Кнежевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизијама тужилаца изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2993/2022 од 02.03.2023. године, у седници одржаној 19.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, ревизије тужилаца ГГ и ДД изјављене против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2993/2022 од 02.03.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као непотпуна, ревизија тужилаца АА, ББ и ВВ изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2993/2022 од 02.03.2023. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2993/2022 од 02.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена пресуда Основног суда у Врању П1 658/19 од 22.03.2022. године, у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке, којима су одбијени као неосновани тужбени захтеви тужилаца да се пониште решења туженог о отказу уговора о раду тужиоцима и да се наложи туженом да тужиоци врати на рад на радна места које одговарају њиховој стручној спреми, знању и радним способностима и обавезани тужиоци да туженом на име накнаде трошкова парничног поступка исплате по 48.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до

исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка, садржано у ставу седмом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужилаца АА, ББ, ВВ и ДД за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженом на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплате 18.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизије, због погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговоре на ревизије.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизије тужилаца ГГ и ДД нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац ДД је био у радном односу код туженог на неодређено време, на радном месту ..., а тужилац ГГ у радном односу на одређено време, на радном месту Тужени је 31.08.2017. године донео Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, којим, за разлику од претходног Правилника од 25.02.2016. године, радна места ... и ..., на којима су ови тужиоци радили, нису систематизована. Град Врање је у својству оснивача туженог 04.09.2017. године дао сагласност на нови акт који је ступио на снагу 13.09.2017. године и истог дана донео Одлуку о утврђивању технолошких, економских и организационих промена и решавању вишка запослених. Након тога, дана 21. и 22.09.2017. године донео је и доставио тужиоцима решења којима је утврдио да је престала потреба за њиховим радом и утврђено је право тужилаца на исплату отпремнине. Према извештају о оствареном приходу Грађевинске оперативе туженог у периоду од 2012. године до 2016. године од 07.09.2017. године, за пет година остварио је приход од 12.381.008,63 динара, за набавку репроматеријала плаћено је 10.042.541,00 динара, чиста зарада од изведених грађевинских радова износила је 2.338.467,63 динара, а приходи нису били довољни да се намире бруто зараде радницима оперативе.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право из одредби Закона о раду, цитираних у образложењу побијане пресуде и оценили да тужбени захтеви ГГ и ДД за поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад нису основани.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањеног обима посла. На основу одредбе члана 158. став 1. истог закона, послодавац је дужан, да пре отказа уговора о раду у смислу одредбе члана 179. став 5. тачка 1. овог закона, запосленом исплати отпремнину, у складу са овим чланом закона.

Услов за отказ од стране послодавца на основу наведеног члана је да је дошло до технолошких, економских или организационих промена због којих је престала потреба за обављањем неког посла, када се исти укидају или пак долази до смањења обима посла у ком случају се смањује број извршилаца на том радном месту. Наведене промене код послодавца у погледу систематизованих радних места и броја потребних извршилаца морају бити изражене у Правилнику о организацији и систематизацији послова код послодавца или неком другом акту којим послодавац утврђује организационе делове и врсте послове који се обављају, врсту и степен стручне спреме, као и друге услове који морају бити испуњени за рад на тим пословима.

У конкретном случају, доношењу побијаних решења којим је тужиоцима ГГ и ДД отказан уговор о раду уз исплату отпремнине, претходило је доношење новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, којим радна места ... и ..., на којима су ови тужиоци радили, нису систематизована. У складу са тим је донета Одлука о утврђивању технолошких, економских и организационих промена, као и да се тужиоци ГГ и ДД проглашавају организационим вишком. Следом наведеног престала је потреба за радом тужилаца, услед организационих промена код тужене, па је образован отказни разлог из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

Неосновано тужилац ГГ оспорава правилну примену материјалног права истичући чињеницу да је засновао радни однос код туженог на одређено време до повратка одсутног запосленог са функције на коју је именован у другом јавном предузећу и да у моменту доношења побијаног решења рок на који је радни однос заснован није истекао. Ово због тога што, према утврђеном чињеничном стању заснованом између осталог и на исказу тужиоца, тужилац није распоређен нити је радио на пословима одсутног запосленог, већ на пословима и радним задацима ..., које радно место је новим Правилником укинута, услед чега је код туженог престала потреба за његовим радом.

Супротно наводима ревизије тужиоца ДД, тужени није поступио супротно институту „забране злоупотребе права“. Злоупотреба права постоји када послодавац у поступку давања отказа поштује форму, али не и суштину (разлоге) института тзв. вишка запослених односно ако вређа његов циљ и сврху. У конкретној ситуацији то није случај. Организација рада је део аутономије послодавца, који самостално утврђује организациону структуру, послове који се врше, услове за обављање послова и број извршилаца и суд нема овлашћење да испитује оправданост доношења и измена општих аката послодавца које се односе на организацију рада послодавца и систематизацију радних места, односно оправданост оснивања или укидања радних места (коју је тужени притом у поступку и доказао), нити које услове ће послодавац поставити за обављање одређених послова, јер је то изричито овлашћење послодавца из члана 24. Закона о раду, а овлашћење суда је испитивање законитости поступка који је претходио доношењу побијаног решења. Тужени је доношењем новог Правилника укинуо радно место на ком је тужилац био распоређен, није био у могућности да обезбеди неку од мера за запошљавање и премештај на друге послове и услед отказа уговора о раду тужиоцу је исплатио отпремнину. Како је радно место тужиоца укинута, супротно наводима ревизије тужени није био у обавези да примени критеријуме на основу којих би утврдио ко од укупног броја запослених представља

вишак и за чијим радом престаје потреба, јер је примена критеријума обавезна само у ситуацији смањења броја извршилаца на истом радном месту, што овде није случај.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као уставу првом изреке.

Одлучујући о ревизији тужилаца АА, ББ и ВВ, у смислу члана 410. став 2. у вези чл. 419. и 371. став 1. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија непотпуна.

Чланом 29. став 5. Закона о адвокатури („Службени гласник РС”, бр. 31/2011, 24/2012) прописано је да је адвокат дужан да на сваку исправу, допис или поднесак који је саставио стави свој потпис и печат.

Чланом 371. ЗПП је прописано да ће првостепени суд, ако, између осталог, жалба није потписана (непотпуна) решењем, против ког није дозвољена жалбу одбацити као непотпуну (став 1). Чланом 419. ЗПП прописано је да се у поступку поводом ревизије сходно примењује одредба члана 371. овог закона.

Чланом 410. став 1. ЗПП прописано је да ће неблаговремену, непотпуну или недозвољену ревизију одбацити решењем првостепени суд без одржавања рочишта, а чланом 413. ЗПП, да ће неблаговремену, непотпуну или недозвољену ревизију одбацити Врховни касациони суд решењем ако то, у границама својих овлашћења (члан 410), није учинио првостепени суд.

Према стању у списима, ревизију тужилаца АА, ББ и ВВ је у њихово име и за њихов рачун изјавио заједнички пуномоћник Драган Крстић, адвокат из Међутим, како ревизија није снабдевена пачатом адвоката, не може се сматрати потпуном у смислу напред цитираних законских одредби, што је чланом 410. став 1. ЗПП прописано као услов за одлучивање о основаности ревизије.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 413. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

Туженом не припада право на накнаду трошкова ревизијског поступка, јер састав одговора на ревизије тужилаца нису биле нужне радње за одлучивање у ревизијском поступку, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**